

ประเด็นข้อมูลจุดเด่นของ ศพก. อำเภอตะกั่วทุ่ง จังหวัดพังงา

๑. ประวัติและความเป็นมา

ประวัติของเกษตรกรต้นแบบ

นายสมบัติ ยกเชื้อ ประธานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอตะกั่วทุ่ง เลขที่ ๒๔/๒ หมู่ที่ ๙ ถนน ตำบลโคกกลอย อำเภอตะกั่วทุ่ง จังหวัดพังงา เกิดวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๑๔ ปัจจุบันอายุ ๕๙ ปี การศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขา ส่งเสริมการเกษตร สมรสกับนางวรพันธ์ ยกเชื้อ มีบุตร จำนวน ๑ คน การประกอบอาชีพหลัก เป็นเกษตรกรทำสวนยางพารา และปลูกผักแบบยกแคร่ และกิจกรรมด้านการเกษตรอื่นๆ

ประวัติ ศพก.

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอตะกั่วทุ่ง จัดตั้งขึ้นเมื่อปี ๒๕๖๒ โดยสำนักงานเกษตรอำเภอตะกั่วทุ่ง กรมส่งเสริมการเกษตร ตั้งอยู่ที่ ๙๙ หมู่ที่ ๙ ตำบล โคกกลอย อำเภอ ตะกั่วทุ่ง จังหวัดพังงา พิกัด X= ๔๒๔๕๖๖ Y= ๙๑๔๒๙๕ ซึ่งครั้งแรกที่ก่อตั้งเป็นศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก) เครือข่าย เท่านั้น โดยนายสมบัติ ยกเชื้อ เป็นผู้ก่อตั้ง เพื่อสนับสนุนนโยบายของกรมส่งเสริมการเกษตรในการจัดให้มีศูนย์กลางในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดแก่เกษตรกร รวมทั้งการให้บริการทางการเกษตร และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร อีกทั้งเป็นกลไกในการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเกษตรในพื้นที่ นายสมบัตินี้จึงร่วมมือกับสำนักงานเกษตรอำเภอตะกั่วทุ่งในการจัดตั้งพื้นที่ทำการเกษตรของชุมชนให้เป็น ศพก เครือข่ายของอำเภอตะกั่วทุ่ง และพัฒนาศูนย์เรื่อยมาจนเป็นที่ยอมรับและได้เปลี่ยนเป็นศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอตะกั่วทุ่งในที่สุด

สถานการณ์ปัจจุบัน (หลักสูตร แปลงเรียนรู้ และฐานเรียนรู้)

หลักสูตรเรียนรู้ของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอตะกั่วทุ่ง เป็นหลักสูตรที่มีเนื้อหาวิชาที่ตอบโจทย์และเป็นประเด็นปัญหาทางการเกษตรที่เกิดขึ้นจริงในชุมชน มีรายละเอียดดังนี้

หลักสูตรหลัก

๑) ศาสตร์พระราชา

๒) การพัฒนาคุณภาพ ตลาด การบริหารจัดการกลุ่ม (แปลงใหญ่)

๓) พัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer

หลักสูตรบังคับ

๑) เกษตรทฤษฎีใหม่

๒) เศรษฐกิจพอเพียง

๓) เกษตรผสมผสาน

หลักสูตรเสริม

๑) บัญชีครัวเรือน

๒) การจัดทำแผนการผลิตรายบุคคล IFPP และแผนธุรกิจกลุ่ม

๓) การเชื่อมโยงการถ่ายทอดความรู้/เทคโนโลยี/นวัตกรรมทางการเกษตร

แปลงเรียนรู้มีความพร้อม สภาพดี เหมาะสำหรับการเป็นจุดเรียนรู้ ฝึกปฏิบัติ สำหรับนักเรียน นักศึกษา และผู้สนใจ สามารถเป็นแปลงต้นแบบในการฝึกอบรมเกษตรกร เพื่อที่เกษตรกรสามารถนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเอง ประกอบด้วย แปลงเรียนรู้การปลูกผักยกแคร่ และการปลูกเมล่อนในโรงเรือน

ฐานเรียนรู้สอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนรู้ เพื่อใช้ในการสาธิตและฝึกปฏิบัติ ให้ผู้เรียนรู้ได้เห็นและนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง โดยฐานเรียนรู้ของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอตะกั่วทุ่ง ประกอบไปด้วย ๕ ฐานเรียนรู้ด้วยกัน ได้แก่ ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนตำบลโคกกลอย ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลโคกกลอย การปลูกผักกาดคะน้า การปลูกผักในโรงเรือนและฟาร์มอัจฉริยะ และเศรษฐกิจพอเพียง

๒. ความสำเร็จตามเป้าหมายของ ศพก.

ความสำเร็จของ ศพก.

๑) เกษตรกรผู้นำได้รับการถ่ายทอดความรู้จาก ศพก.และได้รับการพัฒนาและสามารถนำ ความรู้ไปปฏิบัติได้มากกว่า ๑๐๐ ราย

๒) บุคคลทั่วไปเข้าศึกษาดูงานและเยี่ยมชม ศพก.มากกว่า ๓,๐๐๐ ราย/ปี

๓) เป็นศูนย์รวมในการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มต่างๆ ในชุมชน เช่น วิชากิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรก้าวหน้าบ้านนากลาง ศูนย์จัดการดิน ปุ๋ย ชุมชน หมู่บ้านท่องเที่ยววนวัฒนวิถี เป็นต้น

๔) เป็นต้นแบบให้แก่เกษตรกรในชุมชนและบุคคลทั่วไป ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรและด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๖) เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรของชุมชน และศูนย์กลางในการการบูรณาการ การดำเนินงานหน่วยงานต่างๆ

การบริหารจัดการ ศพก.

ขับเคลื่อนศพก.โดยคณะกรรมการศพก.และคณะกรรมการแปลงใหญ่ เชื่อมโยงศูนย์เครือข่าย ตลอดจนหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ทั้งในพื้นที่และนอกพื้นที่ โดยบูรณาการการทำงานร่วมกัน

๓. ปัจจัยที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

๑. การได้ทำในสิ่งที่สนใจ ซึ่งสมาชิกได้ศึกษากิจกรรมด้านการเกษตรที่สามารถช่วยเพิ่มรายได้นอกจากพืชหลัก เพื่อเป็นกิจกรรมเสริมรายได้ในชุมชน เช่น การทำผักกาดคะน้า การปลูกพืชในโรงเรือน

๒. คณะกรรมการศพก.มีความเข้มแข็ง เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ฝึกฝนและร่วมกันเรียนรู้ในการดำเนินกิจกรรม

๓. การได้รับโอกาสจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ที่สนับสนุนทั้งในด้านองค์ความรู้ และปัจจัยการผลิต

๔. การช่วยเหลือคนอื่นเมื่อมีโอกาสทำให้เกิดเครือข่ายในการดำเนินงาน ทั้งเครือข่ายภายในและภายนอกชุมชน

๕. เกษตรกรต้นแบบมีความรู้ความสามารถ ในการสื่อสาร การวิทยากร และมีภาวะผู้นำ เสียสละส่วนตน เพื่อประโยชน์ส่วนรวม แสวงหาความรู้พัฒนาตนเองตลอดเวลา

๔. แผนการพัฒนา ศพก. ในอนาคต

๑. เพิ่มหลักสูตรเสริมอย่างน้อย ๒ วิชา เพื่อให้เกษตรกรนำความรู้ไปปรับใช้ได้ สถานการณ์ปัจจุบัน

๒. วางแผนการผลิตในแปลงเรียนรู้ ให้สามารถศึกษาดูงานและถ่ายทอดความรู้ได้ตลอดทั้งปี

๓. ขับเคลื่อนให้เกิดการผลิตในระบบ GAP ด้วย BCG MODEL

๔. เชื่อมโยงการตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ และ GAP ให้กับศูนย์เครือข่าย